

Sygn. akt III AUa 751/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Barbara Mazurkiewicz – Nowikowska
Sędziowie:	sędzia Elżbieta Gawda sędzia Małgorzata Pasek (spr.)
Protokolant: starszy protokolant sądowy Kinga Panasiuk - Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2020 r. w Lublinie

sprawy S. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty rodzinnej i renty socjalnej

na skutek apelacji S. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 30 sierpnia 2019 r. sygn. akt VIII U 867/19

oddala apelację.

Elżbieta Gawda Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 751/19

UZASADNIENIE

S. D. złożył w dniu 8 marca 2019 roku odwołanie w związku z niewydaniem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzji rozpoznającej jego wniosek z 22 stycznia 2015 roku o ustalenie prawa do renty rodzinnej.

W dniu 8 marca 2019 roku wnioskodawca sporządził również odwołanie w związku z niewydaniem przez organ rentowy decyzji rozpoznającej jego wniosek z 22 stycznia 2015 roku o ustalenie prawa do renty socjalnej.

W odpowiedzi na powyższe odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie.

Wyrokiem z 30 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołania wnioskodawcy.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

Decyzją z 25 czerwca 1998 roku organ rentowy ustalił S. D. prawo do renty rodzinnej od dnia 1 czerwca 1998 roku. Wypłatę renty wstrzymano od 1 września 2002 roku z powodu ustania uprawnień, tj. zakończenia nauki. Decyzją z 4 kwietnia 2003 roku Zakład przyznał ponownie prawo do renty rodzinnej od 1 listopada 2002 roku do 31 marca 2006 roku wobec orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS okresowej całkowitej niezdolności do pracy. W związku z upływem okresu, na jaki renta rodzinna została przyznana, S. D. złożył w dniu 12 kwietnia 2006 roku wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty rodzinnej. Wyrokiem z 20 września 2007 roku w sprawie VIII U 300/07 Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie wnioskodawcy. Po rozpoznaniu apelacji od powyższego orzeczenia, wyrokiem z 20 maja 2008 roku Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację.

Prawo do renty rodzinnej odwołującego było również przedmiotem postępowania przed Sądem Okręgowym w Lublinie w sprawie VII U 2950/12. Jego odwołanie od decyzji z 3 sierpnia 2009 roku zostało oddalone wyrokiem z 7 kwietnia 2014 roku, apelacja skarżącego została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z 1 października 2014 roku wydanym w sprawie III AUa 620/14.

W dniu 22 stycznia 2015 roku S. D. złożył do (...) Oddziału w L. wniosek o ustalenie prawa do renty rodzinnej oraz prawa do renty socjalnej, powołując się na treść przepisu art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W związku z powyższym żądaniem organ rentowy zawiadomił wnioskodawcę pismem z 4 lutego 2015 roku, że w celu ponownego ustalenia uprawnień do renty rodzinnej i renty socjalnej należy złożyć wnioski (druki w załączeniu).

W dniu 3 kwietnia 2015 roku S. D. złożył ponownie wniosek o rentę rodzinną po zmarłej matce H. P.. W dniu 24 września 2015 roku organ rentowy wydał decyzję, w której odmówił prawa do renty rodzinnej. Rozpoznając odwołanie od tej decyzji wyrokiem z 5 kwietnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie VIII U 2066/16 oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z 20 grudnia 2017 roku w sprawie III AUa 525/17 oddalił apelację S. D..

Wypełniony wniosek o rentę socjalną wraz z zaświadczeniem o stanie zdrowia wnioskodawca złożył w dniu 2 kwietnia 2015 roku. Lekarz orzecznik nie uznał go za całkowicie niezdolnego do pracy, w związku z tym w dniu 19 czerwca 2015 roku Zakład wydał decyzję o odmowne prawa do renty socjalnej. Po rozpoznaniu sprzeciwu wnioskodawcy i wydaniu orzeczenia przez komisję lekarską, organ rentowy w dniu 24 września 2015 roku wydał decyzję odmawiającą prawa do renty socjalnej. Wyrokiem z 19 kwietnia 2016 roku w sprawie VII U 1869/15 Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie S. D.. Po rozpoznaniu środka odwoławczego Sąd Apelacyjny wyrokiem z 29 listopada 2017 roku w sprawie III AUa 679/16 oddalił apelację skarżącego.

Stan faktyczny w sprawie Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, których treść nie była kwestionowana przez strony, były zgodne z zeznaniami ubezpieczonego.

W ocenie Sądu odwołania wnioskodawcy nie zasługują na uwzględnienie. Przepisy art. 477⁹ § 4 k.p.c. i art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. odnoszą się do sytuacji, gdy organ rentowy nie wydaje decyzji na skutek zgłoszonego wniosku. Wówczas ubezpieczony może złożyć do sądu skargę na bezczynność organu rentowego w każdym czasie po upływie dwóch miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia wniosku.

W niniejszej sprawie S. D. złożył odwołania w związku z niewydaniem przez (...) Oddział w L. decyzji rozpoznających jego wniosek z 22 stycznia 2015 roku w przedmiocie prawa do renty rodzinnej i renty socjalnej. Żądanie S. D. dotyczyło ponownego ustalenia prawa do ww. świadczeń, które przysługiwały mu do 31 marca 2006 roku, a które utracił po tej dacie wobec ustalenia, że nie jest już osobą całkowicie niezdolną do pracy. We wniosku podnosił, że jest całkowicie niezdolny do pracy. Zarzucił, że wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie VIII U 300/07 oddalający jego odwołanie był błędny.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe wnioski S. D. zostały rozpoznane przez organ rentowy decyzjami z 24 września 2015 r. Decyzje te sprostowano postanowieniami z 7 czerwca 2017 r. w zakresie podanej daty wniosku o świadczenia. Zatem decyzje zostały wydane w wyniku rozpoznania wniosku skarżącego ze stycznia 2015 roku.

Sąd przyjął, że w sprawie nie było podstaw do ponownej weryfikacji prawa do renty rodzinnej oraz prawa do renty socjalnej w trybie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej. We wniosku z 22 stycznia 2015 roku S. D. nie przedstawił nowych dowodów, ani nie powołał się na okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji odmawiających mu prawa do renty rodzinnej i prawa do renty socjalnej, które uzasadniałyby ponowne zbadanie prawa do tych świadczeń.

Skoro organ rentowy zaspokoił roszczenie odwołującego rozpoznając jego wniosek z 22 stycznia 2015 roku w przedmiocie ustalenia prawa do renty socjalnej oraz renty rodzinnej, nie może być mowy o bezczynności organu rentowego w rozumieniu art. 477⁹ § 4 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł S. D.. Zarzucił brak rzetelnego uzasadnienia wyroku, wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia, jak również pominięcie okoliczności, że organ rentowy nie podał takiej podstawy prawnej. Podniósł, że zgodnie z art. 134 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS nie mógł składać do ZUS wniosków o ustalenie prawa do renty socjalnej i rodzinnej, ponieważ miał ustalone prawo do renty i ustaloną niezdolność. Obowiązkiem ZUS było wskazać okoliczności, na podstawie których uznano, że istniejąca u niego od dzieciństwa całkowita niezdolność do pracy ustąpiła. Błędnie Sąd Okręgowy przyjął, że złożył on wnioski do organu rentowego w dniu 3 kwietnia 2015 r. Nie mógł takich wniosków złożyć, bo miał ustaloną niezdolność i prawo do renty. W załączeniu przedłożył skierowane do niego pismo ZUS z 15 grudnia 2016 r., z którego wynika, że według organu rentowego złożył on „jakieś wnioski” w kwietniu.

Wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku, uzupełnienie orzeczenia o podstawę prawną, zgodnie z art. 7 Konstytucji RP i art. 178 par. 1 oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne, jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 1998 r. II CKN 923/97, opubl. OSNC 1999/3/60).

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji stwierdzić należy, że są one bezzasadne. Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że w niniejszej sprawie nie zachodziły przesłanki do stwierdzenia, że organ rentowy nie wydał decyzji w następstwie wniosków S. D. z 22 stycznia 2015 r. o przyznanie prawa do renty rodzinnej i prawa do renty socjalnej.

Wnioski o ponowne ustalenie prawa do renty rodzinnej i prawa do renty socjalnej z dnia 22 stycznia 2015 r. nie zostały wniesione na drukach urzędowych, toteż wnioskodawca został zobowiązany do ich złożenia w stosownej formie, co też uczynił w dniu 3 kwietnia 2015 r. W następstwie wykonania wniosków organ rentowy wydał w dniu 19 czerwca 2015 r. decyzje odmawiające przyznania prawa do renty rodzinnej i prawa do renty socjalnej. Wobec przywrócenia terminu do złożenia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika i w następstwie orzeczenia komisji lekarskiej ZUS, która stwierdziła brak całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy, wydane zostały w dniu 24 września 2015 r. decyzje: odmawiająca prawa do przyznania renty rodzinnej i odmawiająca prawa do przyznania renty socjalnej. W powyższych decyzjach istotnie błędnie wskazano datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, tj. 3 kwietnia 2015 r. Jednakże organ rentowy sprostował omyłki w zakresie daty złożenia wniosku o rentę rodzinną i w zakresie daty złożenia wniosku o rentę socjalną postanowieniami z 7 czerwca 2017 r. W decyzji odmownej z 24 września 2015 r. znak (...), stwierdzenie „po rozpatrzeniu wniosku dnia 03-04-2015 r.” zastąpił: „po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22-01-2015

r.” (k. 47, t. XII a.r.). Tak samo w decyzji odmownej z 24 września 2015 r. znak (...), stwierdzenie „po rozpatrzeniu wniosku z dnia 03-04-2015 r.” zastąpił: „po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22-01-2015 r.” (k. 48, t. XII a.r.).

Decyzje powyższe były następnie przedmiotem kontroli sądu w sprawach VIII U 2066/16 i VII U 1879/15, toczących się przed Sądem Okręgowym w Lublinie, a odwołania od powyższych decyzji zostały prawomocnie oddalone. Zauważyć przy tym należy, że postanowienia dotyczące sprostowania decyzji zostały wydane jeszcze przed uprawomocnieniem się wyroków w ww. sprawach.

W tym stanie rzeczy nie sposób podzielić argumentacji skarżącego, że organ rentowy nie wydał decyzji w następstwie wniosków S. D. z 22 stycznia 2015 r. o ponowne ustalenie prawa do renty rodzinnej i prawa do renty socjalnej. Okoliczność, że wnioskodawca otrzymał pismo ZUS z 15 grudnia 2016 r. w którym organ ten wskazywał na wnioski o rentę rodzinną i rentę socjalną z „3 kwietnia 2015 r.”, pozostaje bez wpływu na ocenę zaskarżonego wyroku, w sytuacji gdy pismo to pochodzi sprzed daty sprostowania treści decyzji z 24 września 2015 r. Z kolei powoływany przez skarżącego w apelacji przepis art. 134 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 53) nie znajduje żadnego zastosowania w niniejszej sprawie, dotyczy bowiem kwestii wstrzymania świadczeń.

Wreszcie S. D. podniósł w apelacji, że sąd I instancji nie uzasadnił w sposób należyty zaskarżonego wyroku, w szczególności nie wskazał podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Zarzut powyższy należy uznać za nietrafny, bowiem podstawa prawna rozstrzygnięcia niewątpliwie została wskazana przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu orzeczenia.

Zaskarżony wyrok jest zatem prawidłowy i musi się ostać.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 385 k.p.c., jak w sentencji.